

*Dette smukke hjerte er lavet af Jane Knudsen, Smorup,
til høstgudstjenesten i Brorstrup kirke 2018*

Kirke & Sogn

Brorstrup-Ravnkilde Pastorat

BRORSTRUP-RAVNKILDE PASTORAT:

Menighedsrådets officielle mail:

8279@sogn.dk

Skriver man til den, vil den altid blive læst af menighedsrådet.

Menighedsrådet har også en fortrolig postkasse, dersom man vil sende personfølsomme oplysninger til rådet: 8279fortrolig@sogn.dk

MENIGHEDSRÅD:

Se konstitueringen
på hjemmesiden:

www.brorstrup-ravnkilde-kirke.dk

Graver ved begge kirker:

Søren Chr. Bentzen
Nørvad 1, Ravnkilde, tlf. 29 43 71 80
soerenbentzen@msn.com

Organist, begge kirker:

Karl Alfred Petersen
Skolegade 2, Ravnkilde, tlf. 98 56 91 28

Kirkesanger Brorstrup:

Jens Erik Jensen
Haverslevvej 66, Årestrup
tlf. 98 37 50 11

Kirkesanger, Ravnkilde:

Camilla Hyttel
Hobrovej 81, Tjele
tlf. 4073 3876

Sognepræst:

Holger Lyngberg
Nørvad 1, Ravnkilde, tlf. 98 56 90 55
e-mail: hly@km.dk

Sognepræst:

Therese Strand Kudajewski
Lyngbyvej 47, Store Brøndum
tlf. 42 40 97 47, e-mail: matn@km.dk

SIDEN SIDST

RAVNKILDE SOGN:

DØBT

Niels Bundgaard Engi
Døbt 19. maj 2019
i Ravnkilde kirke

Vigga Skov Albers
Døbt 9. juni 2019
i Ravnkilde kirke

Ibi Lyngberg Thygesen
Døbt 29. juni 2019
i Ravnkilde kirke

VIET

Susanne Rie og
Hasse Nørskov Kristensen
Viet 25. maj 2019
i Ravnkilde kirke

Mie og Claus Lyngberg Thygesen
Viet 29. juni 2019
i Ravnkilde kirke

VELSIGNET

Susanne og Jørn Støvring Jensen
Velsignet den 16. juni
2019 i Ravnkilde kirke

BEGRAVET

Preben Ejner Brejner
Begravet 23. maj 2019
på Aars kirkegård

Erik Højgaard
Begravet 24. maj 2019
på Ravnkilde kirkegård

Peter Stiil Skjødsholm Bach
Bisat 1. august 2019
fra Ravnkilde kirke

Efter aftale bringes dette fine billede af den lille Niels Bundgaard Engi på sin faders arm. Niels' far, Albert Engi, stammer fra et ungarsk mindretal et stykke inde i Rumænien, og det er baggrunden for, at drengen i lighed med familiens andre børn ved dåben har båret en nationaldragt i miniudgave. En smuk og anderledes dåbsdragt.

BRORSTRUP SOGN:

DØBT

Ingrid Gaarn Lindgreen
Døbt 30. juni 2019
i Brorstrup kirke

Milo Kenneth Andreassen
Døbt 7. juli 2019
i Brorstrup kirke

VIET

Majbrit og Martin Lund Kristensen
Viet 21. juni 2019
i Brorstrup kirke

Regitze Bruhn Christensen og
Lasse Hybertz Andreassen
Viet 7. juli 2019
i Brorstrup kirke

BEGRAVET

Ingen begravelser på Brorstrup kirkegård siden sidst

HJERTELOG TILLYKKE

Niels Bundgaard Engi

Vigga Skov Albers

Ingrid Gaarn Lindgreen

Mie og Claus med Ibi Lyngberg Thygesen

Susanne Rie og Hasse Nørskov Kristensen

Regitze og Lasse med Milo Kenneth Andreasen

Majbrit og Martin Lund Kristensen

Susanne og Jørn Støvring

GULDKONFIRMANDER 1969-2019

En glad flok guldkonfirmander mødtes den 25. maj i Agnetes Have for at genopfriske minder fra deres konfirmationstid 50 år tidligere. Desværre kunne ikke alle 24 møde frem, men som det fremgår af billedet, var der dog 15.

Sognepræst Jens S. Bendsen stod for den kirkelige handling i 1969.

Især i Sønderjylland og endnu mere syd for grænsen i Tyskland fejres guldkonfirmationen som en stor festdag. For et par år siden deltog jeg i en gudstjeneste i kirken i den tyske by Moringen ca. 100 km. syd for Hannover. I denne gudstjeneste deltog både 25-40-50-60 og 70 års konfirmandjubilare. Det var ganske rørende at se, hvor bevægede mange af jubilarene var. Man

kunne også se, at ikke alle havde haft en lige let gang på jorden. Det var måske det, der sprang mest i øjnene. Men det var en storslået og smuk gudstjeneste med mange smil og stor gensynsglæde.

Skulle nogen sidde med ønsket om at mødes i Brorstrup eller i Ravnkilde kirke i anledning af et konfirmationsjubilæum, da henvend jer endelig til mig, og så skal vi nok finde på en værdig måde at fejre dagen på. Og det kan som i Tyskland dreje sig om både 25-40-50-60-70 års jubilæum.

Fra den 25. maj har jeg fået lov til at bringe det billede, som jeg tog af de jubilerende konfirmander i Ravnkilde kirke.

Bagerst ståendefra Venstre: Verner Andersen, Niels Holger Andersen, Arne Nøhr, Knud Erik Hornbeck, Ole Mogensen, Søren Jensen, Leif Balle Kjeldsen Jytte Kragbæk og Peter Justesen.

Forrest siddende fra venstre: Birgith Thisted, Ellen Wibe Tougaard, Judith Sørensen, Elsebeth Pedersen, Lilian Larsen og Mona Sørensen.

HØSTGUDSTJENESTERNE 2019

Gode traditioner skal man ikke så lave om på, når de fortsat giver mening. Derfor holdes årets høstgudstjenester efter samme mønster som de tidligere år:

Brorstrup kirke den 22. september kl. 16.30

Med efterfølgende fællesspisning i Mejlby Borger-og Kulturhus.

Under spisningen på et tidspunkt holdes der auktion over den pynt, som har smykket Brorstrup kirke, til fordel for spejderne i HAME-gruppen.

Ravnkilde kirke den 29. september kl. 10.30

Efter gudstjenesten høstfrokost i forsamlingshuset.

Begge steder er alle jo velkomne!

HELE BYEN SYNGER MORGENSANG

3. OKTOBER KL. 8.45 I RAVNKILDE KIRKE

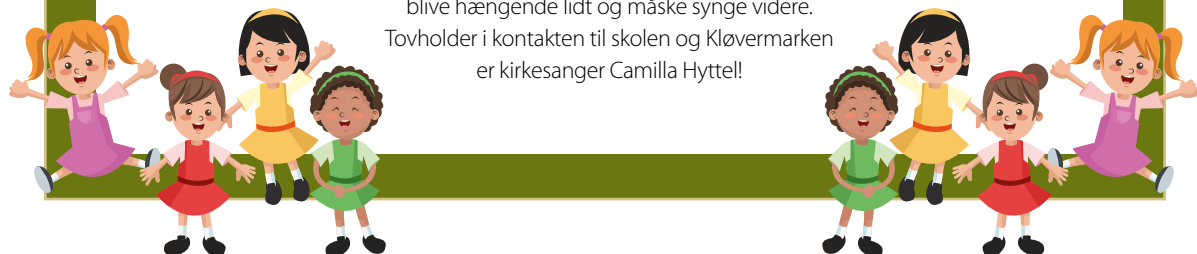
Måske kan vi skabe en ny tradition med denne nyskabelse her i sognene:

I tæt samarbejde med Ravnkilde skole og Kløvermarken indbydes alle til fælles morgensang i Ravnkilde kirke den 3. oktober kl. 8.45.

Efter morgensangen, som varer sådan ca. 20-25 minutter, indbydes alle til morgenkaffe/te/sodavand og rundstykker/boller i Ravnkilde forsamlingshus.

Børnene skal naturligvis tilbage til skolen og Kløvermarken, men vi andre kan jo godt blive hængende lidt og måske synge videre.

Tovholder i kontakten til skolen og Kløvermarken er kirkesanger Camilla Hyttel!

SKUMRINGSTIMER I EFTERÅRET

Vi fortsætter med de dejlige søndagseftermiddage i præstegården:

SØNDAG DEN 13. OKTOBER KL. 14.30-16.30

Denne eftermiddag lægger vi ud med musik ved Karl Alfred Petersen, musik og sang ved Camilla Hyttel og fortælling og oplæsning ved sognepræsten. Vi håber på en smuk og givende eftermiddag.

SØNDAG DEN 24. NOVEMBER KL. 14.30-16.30

Musik i aftenrøden - Guitarens Poesi

Koncert med den klassiske guitarist Mikkel Andersen og oplev musikkens kraft og åndelighed. Oplev en koncert i øjenhøjde med kirkens væsen. Koncerten er en rejse gennem kulturer der både ligner vores og er ganske fjerne. Den er inspireret af guitari-stens rejser i bla. Sydamerika og Grønland m.m.

Om Mikkel Andersen:

Mikkel Andersen begyndte at spille guitar som 9-årig i sin hjemby nær Roskilde i Danmark. Han fortsatte sin passion og studerede klassisk guitar med Erling Møldrup på Nordjysk Musikkonservatorium i Ålborg og Århus, samt med Carlos Bonell på Royal College of Music in London.

Mikkel har siden rejst i verden som kammer musikanter og klassisk solist, og har givet koncerter i Sverige, Norge, Grønland, Tyskland, Østrig, Italien, Polen, Baltikum, Rusland, Storbritannien, Canada, USA, Cuba og Færøerne.

Ud over sin rolle som solist spiller Mikkel Andersen også i flere ensembler og har bidraget til en serie indspilninger i Danmark og udlandet. Dertil er hans håndværk udviklet i samarbejdet med andre musikanter og komponister han har mødt og spillet med.

Glæd jer til en eftermiddag med meget smukt guitarspil.

ALLEHELGENSDAG 3. NOVEMBER

Brorstrup kirke kl. 15.00 | Ravnkilde kirke kl. 16.30

I lighed med de foregående år læses navnene på årets døde, og der tændes et lys til deres minde. Skulle der sidde en og tænke: *Jeg vil egentlig gerne høre navnet på den, som jeg har mistet i årets løb, men jeg har ikke mulighed for at komme til den kirke, hvor man læser navnet op.* Da kontakt mig gerne, og så kan navnet sagtens læses op i en af kirkerne, og der vil blive tændt et lys.

Alle er velkomne, for vi har vel alle mistet en, som vi gerne vil mindes især i disse korte dage.

SANGAFTNER PÅ RAVNKILDE SKOLE

I efteråret er I velkomne til at få rørt stemmebåndene på Ravnkilde skole.

24. september kl. 19.30 og 12. november kl. 19.30

*Tag selv
kaffe og brød med*

ÅRSMØDE I MELLEMKIRKELIGT STIFTSUDVALG

Hvis man har tid og lyst, er der mulighed for at deltage i dette møde på Hjallerup kro den **25. november kl. 18.00**. Foredragsholderen Hans Raun Iversen er en levende, spændende og dygtig foredragsholder, som det er en fornøjelse at lytte til.

Stiftsudvalget skriver:

Igen i år indbyder Mellemkirkeligt Stiftsudvalg til et årsmøde med en palette af spændende bidrag:

**Hovedforedrag ved Hans Raun Iversen:
International inspiration til folkekirkens tværkulturelle udfordringer.**

Når en nation føler sig udsat, bliver den indadvendte nationalisme stærk. Sådan var det også i Tanzania i

1962, da Julius Nyerere blev indsat som præsident i den nye stat. Men Nyerere gik op mod strømmen, og hans påstand var, at: "Det folk, der nægter at lære af andre kulturer, bliver et folk af sygelige idioter", som han bl.a. sagde i sin indsættelsestale.

Der indledes med et fælles måltid, og der serveres te og kaffe.

Der er fri adgang med tilmelding senest den 20. november på aalborgstift.dk/mellemkirkeligt, hvor der også er yderligere informationer.

VELKOMMEN TIL BABYSALMESANG I RAVNKILDE KIRKE

Menighedsrådet er glad for i samarbejde med kirkesanger Camilla Hyttel at kunne tilbyde babysalmesang for børn fra begge sogne i alderen 2-12 måneder.

**TIRSDAGE FRA DEN 27. AUGUST TIL OG MED 29. OKTOBER
HVER GANG KL 10.00 I RAVNKILDE KIRKE**

Efter babysalmesangen er der kaffe/te m.m. i Ravnkilde forsamlingshus.

Tilmelding til kirkesanger Camilla Hyttel på camilla.hyttel@gmail.com

eller sognepræst Holger Lyngberg på hly@km.dk.

Skulle man være forhindret nogle af gangene, sender man blot afbud til Camilla Hyttel.

Velkommen til en fin og hyggelig stund med sansesange og musik, let bevægelse, rasleæg, bobler, tørklæder og nærvær i Ravnkilde kirkes stemningsfulde rammer.

*Det koster ikke
noget at være
med, så mød
endelig op*

SOMMERFESTEN 2019

Igen i år var vejret med os og gav os den smukkeste ramme om en sommerfest. Og hvilken festlig dag! Kagebordet var overdådigt smukt, og kagerne smagte ligeså godt, som de så ud, hvis man kan sige det på den måde.

Prikken over i'et var dog SYSSELKORETs optræden. Et brus af sangglæde og velklingende stemmer fornøjede os alle. Det var en sand lyst at lytte til! Fællessangene fik næsten teltdugen til at blafre, når de dygtige sangere hjalp os med at synge.

Sent vil jeg glemme korets fremførelse af den smukke You Raise Me Up af amerikaneren Josh Groban... den gav gåsehud og klump i halsen!

En stor tak til Borgerforeningen og til forsamlingshuset for stor hjælp og imødekommenhed på alle måder.

Krista tog nogle gode billeder fra den skønne dag.

HØSTTANKER OG LIDT OM HØSTGILDER OG MIKKELSDAG

Høsten

Nu er det længe siden... sådan beskrev Jeppe Aakjær i 1906 sin erindring om barnedommens høstdage, de dage, som på mange måder var afgørende for, hvordan folk og fæ kom gennem den kommende vinter. Ville det blive en vinter nær sultegrænsen, eller kunne man trygt lade sneen gå i dynger, lade sneflokke komme vrimplende og skutte sig inden døre ved komfur og kakkelovn eller passe dyrene i stalden.

Hver gang jeg synger denne gamle høstsang, kan jeg ikke undgå at blive rørt af den dybe respekt for jordens afgrøde... den kære rug var gæsten, som gjorde hvert et barn så spændt ...og mor hun fejrer hvert snavset strå til side, som skulle de modtage en højtstående hædersgæst... og jeg bevæges af den stoute fader, som ser så indadvendt, der går en skælven gennem ham, glædens og takkens skælven... over at det også lykkedes denne sommer. Kærligheden er der også plads til, da far kommer hen til lugen og klapper moders kind.

Nu er det vist længe siden, også at høsten blev fejret med et gilde og en dans. Det er mit indtryk, at høstfe-

sterne i forsamlingshusene har lidt trange kår, for der kommer ikke rigtigt nogen, men der er jo heller ikke så mange folk på gårdene mere, måske er det en af grundene.

Måske er grunden også den, at der dyrkes så mange flere forskellige afgrøder på markerne, så hvornår er høsten egentlig forbi, og hvornår er der tid til et gilde og en dans i lettelsens glæde. I hvert fald er det svært at sige, hvornår det går hjemad med det allersidste læs, og lettelsen over en velbjerget høst dermed kan mærkes på krop og sjæl og glæden boble hos store og små.

I fjernsynsudsendelser har man besøgt forskellige godser i Danmark. Nogle steder er høsten stadig noget særligt. Godserne/gårdene er blevet meget større gennem tiderne. Der er ikke så mange ansatte på gårdene som tidligere. Maskinerne er blevet meget større i takt med den teknologiske udvikling. En mejetærsker kan i dag måle kornets vandindhold m.m. Der er dog stadig gårde der benytter en privat høstfest til at sige de folk en særlig tak for hjælpen, der har hjulpet til med at få høsten i hus, med et festmåltid og hyggeligt samvær en aften. En god lejlighed til at kunne påskønne andres hjælp.

Høstfesten

Ved hjemkørslen af det sidste læs fra marken stod „kællingen” - det sidste neg - på læsset. Den, der blev sidst færdig med at høste, fik „kællingen”, og det var ikke en ubetinget ære! I dyrkningsfællesskabets tid var det vigtigt at blive færdige samtidigt, så man kunne „opgive ævred”, dvs. åbne vangegærderne og lade kvæget græsse frit. Maleri af H.J. Hammer, 1844.

Marken er mejet og høet er høstet synger vi så kækt, og synger også Hurra her til lands sluttet høsten altid med et gilde og en dans... og det gjorde man i hvert fald en gang, som skrevet tidligere. Det kunne gå lystigt til ved disse høstgilder, maden og drikkevarerne skulle være rigelige, og musikken helst være munter og taktfast. Lidt for voldsomme syntes nogen, andre, at der aldrig kunne blive for meget spas.

Jeg har fundet en gammel stregtegning af et høstgilde, hvor en ung pige danser med den såkaldte ”høstkælling”, altså med det sidste neg, som den unge pige selv havde bundet. Rundt ved bordene morer man sig kosteligt over denne besynderlige dans. Det var lidt en ære at få lov til at binde ”høstkællingen” og svinge sig i dansen med ”hende”, for det hed sig, at så ville den unge kvinde blive særlig frugtbar og få mange gode børn.

Nogle af kirkens folk så nu lidt skævt til alle disse gilder, for gik det nu ikke lige lovlig muntert til, og fik lysterne ikke lidt for frit spil? Og var der ikke også lige lovlig mange skikke i dem fra hedensk tid?

Sommetider har visse af kirkens folk haft det lidt svært ved forlystelser, ærgerligt nok.

Retfærdigvis skal det dog nævnes, at indimellem gik høstgilderne virkelig over gevind med megen ulykke til følge, dels for de unge piger, som ikke sjældent ”kom galt af sted” ved et høstgilde, dels blev mange unge udsat for grovkornet spøg fra de voksnes side.

Forfatteren Martin A. Hansen beskriver i sin novelle Høstgildet, hvordan det kan gå grueligt galt, når alkoholen går ind og forstand går ud. Hans begynder sin novelle sådan her:

En Mikkelsaften for mange Aar siden skete der paa en sjællandsk Gaard et Dødsfald, som brat og uhyggeligt forstyrrede Høstgildet og standsede den travle Larm i det store Hus.

De voksne vil holde sjov med en ung tjenestedreng, Jens Otto, de vil hælde snaps på ham. Det har jo altid været en spøg at drikke nogen under bordet. Legen går dog så galt, som tænkes kan, Jens Otto klarer den ikke, men dør af den megen alkohol. Hvad der så følger af smerte og sorg for hans fattige forældre, og hvordan den unge præst, som også er med til gildet, står over for sit livs største udfordring, kan man læse sig til i novellen. Det er en stærk novelle, som man kan få megen forstand af at læse.

Mikkeldag

Høsten skulle helst været afsluttet på Mikkelsdag den 29. september. Denne dag har navn efter ærkeenglen Michael. Nogen opgørelser siger, at der er tre ærkeengle, andre fire, og andre igen syv, men jeg nævner her de fire mest almindelige: Michael, Gabriel (som besøgte jomfru Maria i Nazareth) Rafael og Uriel. Ærkeengle betyder egentlig chefengel og af chefenglene fortælles det, at Michael er den første blandt lige mænd, kan man sige.

Navnet Michael betyder Hvem er som Gud, og han har været meget yndet gennem hele kirkehistorien. Talrige kirker er indviet til ham, og af alle engle og ærkeengle er Michael den mest elskede, for han udfylder den beskyttende rolle, som er englens opgave,

til fulde. Med Michael ved siden kunne det aldrig gå helt galt. Derfor var folk da heller ikke tilfreds i 1770, da Struensee afskaffede den 29. september som helligdag (sammen med mange andre skæve helligdage i øvrigt). Et godt eksempel, at magthaverne kan beslutte et, men folket gør som det passer dem i det stille... Mikkelsdag og mindet om ærkeenglen Michael ville man ikke undvære.

På billedet nedenfor er Michael afbildet på en væg i Aarhus Domkirke, og der kalder man ham for Michael Sjælevejer... han står med en vægt og vejer menneskesjæle. Når man holdt så meget af Michael, skyldes det jo, at han, hvis man ved vejningen blev fundet for let og gik den forkerte vej, ville presse vægten i den rigtige retning, for han holdt ikke ud, at nogen skulle gå fortabt.

Bønnen til Ærkeenglen Mikael

Katolikker beder vist ofte denne bøn til Michael:

Hellige ærkeengel Mikael, forsvare os i striden. Vær vort værn imod djævelens ondskab og efterstræbelser. Gud kue ham, derom beder vi ydmygt. Og du, De himmelske Hærskarers Fyrste, nedstyrt ved Guds kraft til helvede satan og alle onde ånder, der færdes i verden til sjælenes fordærv!

Amen.

Nu kan man jo springe op og falde ned på den slags beretninger om ærkeengle og engle, men hvorfor nu gøre det, for når man springer op og falder ned, kan man jo let gå hen og slå sig :)

GUDSTJENESTELISTE

SEPTEMBER · OKTOBER · NOVEMBER · 2019

DATO	DAGENS NAVN	Brorstrup	Ravnkilde
8. september	12. søndag efter trinitatis	Ingen	10.30 HL
15. september	13. søndag efter trinitatis	10.30 Knud O. Petersen	Ingen
22. september	14. søndag efter trinitatis	16.30 Høst HL	Ingen
29. september	15. søndag efter trinitatis	Ingen	10.30 HØST HL
6. oktober	16. søndag efter trinitatis	10.30 HL	Ingen
13. oktober	17. søndag efter trinitatis	14.30-16-30 Skumringstimer i præstegården	14.30-16-30 Skumringstimer i præstegården
20. oktober	18. søndag efter trinitatis	Ingen	10.30 Therese
27. oktober	19. søndag efter trinitatis	10.30 HL	Ingen
3. november	Allehelgens søndag	15.00 HL	16.30 HL
10. november	21. søndag efter trinitatis	10.30 Therese	Ingen
17. november	22. søndag efter trinitatis	Ingen	10.30 HL
24. november	Sidste søndag i kirkeåret	14.30-16-30 Skumringstimer i præstegården	14.30-16-30 Skumringstimer i præstegården

